

02.06.2009

SAAMELAISKÄRÄJIEN HALLITUS LAUSUI POROTALOUDEN- JA LUONTAISLINKEINOJEN RAHOITUSLAISTA

Saamelaiskäräjien hallitus antoi 17-sivuisen lausunnon Maa- ja metsätalousministeriön valmistelemasta hallituksen esityksestä porotalouden- ja luontaiselinkeinojen rahoituslaista (myöh. POLURA) kokouksessaan 28.5.2009.

Saamelaiskäräjät piti hyvänä, että esityksessä tuen saajien ikärajaa nostetaan 63 vuodesta 65-vuoteen ja pitää sitä perusteltuna. Positiivista on myös nykyistä hieman paremmat hankinta-avustukset moottorikelkkojen ja mönkijöiden hankintaan sekä porotilojen peruskorjaukseen.

Saamelaiskäräjät on hyvin tyytymätön siihen tapaan miten POLURA-lainsäädäntöä on valmisteltu. Vuonna 2007 perustuslakivaliokunta on edellyttänyt, että saamelaiskäräjien edustus lainvalmistelussa on varmistettava alusta alkaen ja valtioneuvoston on ryhdyttävä kokonaisuudistukseen, jossa saamelaisten kulttuurinen ja oikeudellinen erityisasema otetaan asianmukaisesti huomioon. Perustuslakivaliokunnan ohje ei ole toteutunut. Saamelaiskäräjät näkeekin POLURA ehdotuksen olevan selvästi saamelaisväestöä ja saamelaisporonhoitokulttuuria syrjivää suhteessa eteläiseen poronhoitoon. Saamelaiskäräjät on hyvin tyytymätön lakitekstiin ja sen sisältämiin asiavirheisiin ja tekstistä välittyvään asenteellisuuteen saamelaisporonhoitoa kohtaan. Saamelaiskäräjien näkökulmasta esitys POLURA:ksi ei edusta hyvää lainvalmistelutapaa.

Saamelaiskäräjät esittääkin, että POLURA olisi korjattava tai valmistettava täysin uudelleen huomioiden perustuslakivaliokunnan ohjeet ja saamelaiskulttuurin suojan. Lausunnossaan Saamelaiskäräjät toistaa POLURA-työryhmälle esittämänsä esityksen paimennustuesta, joka tulee turvata POLURASTA riippumattomalla erityisrahoituksella. Saamelaiskäräjät esittää, että saamelaisten kotiseutualueelle varataan 420 000 euron vuotuinen paimennustuki. Tuen määrä perustuu saamelaisalueen paliskuntien toteutuneeseen kirjanpitoon poronhoitovuodelta 2007-2008. Tuen laskennan perusteena on kohtuullisuus ja yhdenvertaisuus. Tuen tarkoitus on korvata paimennuksesta aiheutuneet ylimääräiset polttoaine- ja kalustokulut. Lisäksi tuen kautta taataan poronhoitajien tasapuolinen kohtelu. Muulla poronhoitoalueella poronhoitajien tulotasoa nostavat heinä- ja peltokorvaukset. Ennen kaikkea tuella taataan saamelaisporonhoitomallin jatkuvuus.

Saamelaiskäräjät esittää, että valtioneuvostossa ryhdytään pikaisesti valmistelemaan poronhoitolain kokonaisuudistusta jossa huomioidaan saamelaisporonhoidon kansainvälisoikeudellinen ja perustuslaillinen suoja. Poronhoitolain uudistuksessa tulee pohtia myös keinoja joiden avulla saamelaisten mahdollisuudet harjoittaa poroelinkeinoa turvataan.

Saamelaiskäräjät toteaa, että POLURASSA ehdotettu nuorten porotaloudenharjoittajan aloitustuki on todettu toimivaksi järjestelmäksi ja erityisen tarpeelliseksi saamelaisten kotiseutualueella. Tuen rahoitus on loppunut toistuvasti kesken eikä kaikille halukkaille ja tukiehdot täyttävillä hakijoille ole voitu myöntää rahoitusta. Rahoituksen ei tule perustua harkinnanvaraisuuteen ja rahoitus on turvattava tukiehdot täyttävillä hakijoille. Aloitustuen määrässä ja myöntämisessä tulee huomioida saamelaisten perustuslaillinen asema ja saamelaisten kotiseutualueen vahva saamelaisporonhoitoperinne.

Saamelaiskäräjien lausunto löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.samediggi.fi – lausunnot 2009.

Lisätietoja:

I varapuheenjohtaja Irja Seurujärvi-Kari

0505764433

irja.seurujarvi-kari@samediggi.fi